

Moj kišobran – dizajn
Likovna kultura
1.r.
Odgojno-obrazovni ishodi OŠ LK A.1.1. Učenik prepoznaje umjetnost kao način komunikacije i odgovara na različite poticaje likovnim izražavanjem. OŠ LK A.1.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka pri likovnom izražavanju. OŠ LK B.1.1. Učenik razlikuje likovno i vizualno umjetničko djelo te prepoznaje osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. OŠ LK B.1.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.
Tijek nastavnoga sata • Priprema • Motivacija • Najava zadatka • Likovna realizacija • Analiza i vrednovanje
Aktivnosti Učitelj objašnjava učenicima što im je od pribora potrebno za današnji sat (pokrivalo za klupu, tvrdi papir iz likovne mape, flomasteri, olovke u boji). Ponavljamo način rada flomasterom. Njime najčešće crtamo. Crte možemo gusto nizati jednu do druge i tako obojiti manju plohu. Za bojanje većih ploha ćemo koristiti olovke u boji. • Učitelj <i>pušta</i> zvuk padanja kiše, od slabe kiše do pljuska pa ponovno kišica pa pljusak. Učenici se ponašaju u skladu sa zvukom kojeg čuju (čuču ispod stola, stave pokrivalo za klupu iznad glave, neki plešu, neki skakuću po lokvicama vode...). Kako ste se osjećali? Je li bilo ritma u zvukovima koje ste čuli? Učenici mogu i npr. pljeskati ritam padanja kiše. • Učitelj recitira pjesmu Zvezdane Radetić „KIŠOBRAN“ <i>Kiša pada; kap, kap, kap,</i> <i>mala Sanja nosi štap.</i> <i>Štap je vrlo poseban,</i> <i>ime mu je kišobran.</i>

*Kada kiša krene jače,
kišobran u ruci skače:
"Otvori me, Sanja, ti,
pa se nećeš smočiti!"*

- Vođeni razgovor: Koja se djevojčica spominje u pjesmi? Što nosi Sanja? Kako je ime tom štapu? Što kišobran govori Sanji? Može li kišobran govoriti? Kako znate kada trebate otvoriti kišobran? Kakvog su kišobrani oblika? Mogu li biti četvrtastog oblika? Zašto?

- Zna li što je to dizajn? Gdje ste čuli za tu riječ? Dizajn je oblikovanje predmeta za uporabu. Pravilno dizajniran predmet je onaj koji je po nečemu poseban i malo drugačiji od većine sličnih predmeta. No, ne smije biti toliko različit da njegovi dodaci onemogućavaju upotrebu tog predmeta bez poteškoća. Tj. ne smije prestati biti upotrebljiv.

Učitelj na projekcijskom platnu pokazuje *Zig Zag stolac* koji je dizajnirao Gerrit Rietveld. Što vidite? Na koje slovo vas podsjeća ovaj stolac? Po čemu je ovaj stolac drugačiji od stolca na kojem sada sjedite? Što mislite je li udoban ovaj stolac? Prikazivanje *Crveno-plavog* stolca istog dizajnera. Može li se sjediti na ovom stolcu? Koja mu je namjena? Biste li željeli imati ovakav stolac? Zašto? Biste li voljeli biti dizajneri?

- Vaš današnji zadatak je dizajnirati vlastiti kišobran. Dizajnirajte kišobran kakav biste vi željeli. Neka bude drugačiji, ali tako oblikovan da bude upotrebljiv. Nacrtajte ga flomasterima i oblikujte ga primjenjujući barem jedan od ovih zadataka: ostvarite ritam izmjenom ploha različitih boja i oblika ili ritam izmjenom crta i obojanih ploha. Olovke u boji možete koristiti za bojanje većih ploha. Poigrajte se točkama, crtama, oblicima, bojama i ritmom te dizajnirajte svoj kišobran.

Jedan učenik ponavlja zadatak.

- Učenici započinju s radom. Učenici realiziraju svoju ideju prema vlastitim likovno – tehničkim mogućnostima. Tijekom rada učitelj obilazi učenike i usmjerava ih na današnji zadatak te im pojašnjava ako im nešto nije jasno (može li nešto drugačije, može li se još nešto dodati...). Potiče ih na maštovitost i originalnost.
- Nakon završetka likovnog stvaranja učenici pospremaju svoje radno mjesto i izlažu radove na ploču, prisjećajući se likovnog problema.

Analiziramo likovne uratke i razgovaramo o postignutim rješenjima našeg likovnog problema.

Koji je bio vaš današnji zadatak?

Na kojem je radu najbolje vidljivo ostvarenje današnjeg zadatka? Kakvih su oblika kišobrani? Zašto nitko nije napravio četvrtasti kišobran? Jesu li svi dizajnirani kišobrani zadržali uporabnu vrijednost? Zadovoljavaju li svi kišobrani namjenu – štite li nas od oborina?

Gdje je najvidljiviji ritam? Čega? Koji je kišobran najneobičniji? Po čemu? Je li upotrebljiv? Koje boje uočavamo na radovima? Kakvih boja ima najviše?

Pronađite rad koji je po vašem mišljenju zahtijevao najviše truda. Pronađite rad koji je najuredniji. Je li zadatak ostvaren na svim radovima? Koji biste od dizajniranih kišobrana željeli imati?

Učenici vršnjačkim vrednovanjem vrednuju likovne ostvaraje uz moguće nadopune učitelja.

Primjeri likovnih radova:

Sadržaji koji se koriste u aktivnostima

Dizajn. Ritam boja i oblika. Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika: flomasteri i po želji olovke u boji za veće plohe. Točka, crta, boja, ploha, ritam. Ideja. Inovativnost, kreativnost. Uočavamo promjene. Odgovornost učenika u razrednoj zajednici. Razlikovanje aktivnosti i mogućnosti virtualnoga i stvarnoga svijeta.

Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute

A) Vrednovanje za učenje – prikupljanje informacija o početnim znanjima i iskustvima učenika napravljeno u motivacijskom dijelu sata; rješavanje problema u glavnom dijelu sata, argumentirana rasprava u zadnjem dijelu sata.

B) Vrednovanje kao učenje

a) samovrednovanje:

MOJ TRUD			
MOJA UPORNOST			
MOJE ZADOVOLJSTVO			
UPOTREBLJIVOST MOJEG KIŠOBRANA			

b) vršnjačko vrednovanje u zadnjoj etapi sata. Vrednuje se ostvarenost likovnih problema, tehnička izvedba, originalnost, maštovitost, dosljednost u radu, upotrebljivost dizajniranog. Učenici vrednuju jačinom pljeska likovne ostvaraje ostalih učenika. Mogućnost stavljanja uspješnih likovnih ostvaraja na Facebook stranicu škole na kojoj će ostali učenici moći vrednovati likovne ostvaraje

Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački

zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi

- a) Istraživački zadatak: učenici na internetu, uz pomoć učitelja, pronalaze primjere dizajna različitih predmeta, promatraju ih, opisuju, navode njihovu uporabnu vrijednost.
- b) Uz zvuk kiše se sakrivamo, plešemo...
- c) Analiziranje svojeg i tuđih radova. Kritičko iznošenje mišljenja o tome koji rad je najkreativniji, što bi se moglo doraditi...
- d) Pronađite kod kuće jedan predmet kod kojeg biste mogli nešto dodatno dizajnirati (kako, zašto...).

Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost

Aktivnosti koje obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama

Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima

Slagalica

Učenici pri otvaraju poveznice vide što trebaju sastaviti, a tada kliknu u donjem lijevom kutu na . Slika im se rastavi na zadane dijelove te započinju igru. U dogovoru s učiteljem mogu povećati broj dijelova slagalice.

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=3f78892ca916>

Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa

Ako dizajnirani kišobran ima uporabnu vrijednost, rad je uspješan.

- a) Učenik zadani likovni problem realizira samostalno i s lakoćom. Vidljiv ritam boja i oblika. Rad maštovit i bogat detaljima.
- b) Učenik zadani likovni problem ostvaruje samostalno uz manji poticaj. Vidljiv ritam boja ili oblika. Dizajnirani kišobran ima uporabnu vrijednost.

Učenik se teže samostalno izražava i radi uz manju pomoć učitelja. Rad bez puno detalja. Nema ritma boja ni oblika. Dizajnirani kišobran nema uporabnu vrijednost.

Projektni zadaci

Učenici dobivaju zadatak osmisliti što će dizajnirati u skupini na sljedećem Satu razrednika (kada će se baviti recikliranjem – održivi razvoj) te u međuvremenu sakupiti materijal kojim će dizajnirati željeni predmet.

Npr. naočale od ukrasne žice:

Učenici dizajnirani predmet mogu predstaviti za prodaju samo pred svojim razrednim odjelom, a mogu i na roditeljskom sastanku.

Npr. ovo su naočale sve prilike. Možete ih nositi na posao, u trgovinu ili pak na novogodišnju proslavu. S njim ćete uvijek biti drugačiji od ostalih, a pomoći vam da bolje vidite svijet oko sebe...